

PONTISCHE DANS EN MUZIEK

Kamian k'en Argos - De leden van Kamian k'en Argos in danskostuum met vaandels

Pontische dans en muziek vormen een levende erfgoedpraktijk binnen de Pontisch-Griekse gemeenschap in Brussel en België. De traditie vindt haar oorsprong in de Pontische regio aan de Zwarte Zee en wordt vandaag actief doorgegeven via onder meer de Brusselse vereniging **Kamian k'en Argos**, opgericht in 1977 door Griekse arbeidsmigranten. De praktijk omvat een uitgebreid repertoire van **dansen, liederen in het Pontisch dialect en muziek met de Pontische lira, drum en doedelzak**.

Ballingschap en migratie

Na de genocide op de Pontische Grieken in het Ottomaanse Rijk aan het begin van de twintigste eeuw en de daaropvolgende gedwongen volksverhuizingen verspreidde de Pontische bevolking zich over Griekenland en later ook over West-Europa. In België vestigden zich vanaf de jaren vijftig en zestig tal van Pontische en andere Griekse families, die hun cultuur en tradities bleven doorgeven in de diaspora.

Pontische muziek

Pontische muziek wordt gekenmerkt door het gebruik van de **Pontische lira**, een traditioneel strijkinstrument dat ook wel bekendstaat als *kemençe*, aangevuld met **daouli** (drum) en **touloum**, de Pontische doedelzak. Het repertoire bestaat uit traditionele volksliederen en nieuwe composities in het Pontisch dialect. De liederen behandelen thema's zoals liefde, arbeid, migratie, verlies, ballingschap en de herinnering aan de genocide. Daarnaast bestaan er zogenaamde **muhabbet-liederen**: tafelliederliederen die niet bedoeld zijn om op te dansen, maar om samen te zingen tijdens gemeenschapsmaaltijden.

Pontisch dialect en zangtraditie

Het Pontisch dialect speelt een centrale rol binnen de muziekpraktijk. Het dialect is nauw verwant aan het **Oudgrieks** en bewaart woordenschat, grammaticale vormen en klanken die in het moderne Grieks verdwenen zijn. De liederen worden traditioneel in dit dialect gezongen, wat ze tot een belangrijk medium maakt voor de overdracht van taal, geschiedenis en collectieve herinnering. Niet alle leden van de vereniging beheersen het Pontisch dialect actief; voor velen leeft het vooral via de muziek. Om die kennis niet verloren te laten gaan, organiseert Kamian k'en Argos af en toe cursussen en initiatieven rond taal.

Pontische dansen

Het dansrepertoire omvat meer dan **honderd verschillende dansen**, met regionale varianten naargelang de oorspronkelijke Pontische regio. De dansstijl is energiek, technisch veeleisend en sterk ritmisch opgebouwd. De dansen worden in groep uitgevoerd en benadrukken verbondenheid, discipline en expressie. Er bestaan arbeidsdansen die verwijzen naar landbouw en oogst, oorlogsdansen zoals de Pyrichios, en feest- en gemeenschapsdansen.

De dansen worden opgevoerd in **traditionele klederdracht**. De traditionele klederdracht voor Pontische dansen is kleurrijk en rijk versierd. Vrouwen dragen lange rokken en geborduurde jasjes, vaak met sjaals of hoofddoeken en sieraden die bij beweging glinsteren. Mannen dragen een korte jas of gilet, een losse broek met vaak een zak waarin van oudsher gereedschap werd bewaard, en een sjerp of riem rond de taille. Zowel bij mannen als vrouwen zorgen borduursels, muntjes en appliqué voor kleur, geluid en beweging tijdens de dans.

Kamian k'en Argos

De vereniging Kamian k'en Argos zet actief in op de borging van deze erfgoedpraktijk. De dansen worden vooral overgedragen via **wekelijkse danslessen in Brussel**, waar jongeren en volwassenen samenkomen om het repertoire aan te leren. Jongeren worden bovendien betrokken via sociale activiteiten, gemeenschapsfeesten en masterclasses. Het jaarlijkse grote bal van de vereniging, met 500 à 600 deelnemers, is een belangrijk moment voor Kamian k'en Argos. Het vormt een feestelijke gelegenheid om de vereniging zichtbaar te maken, samen te komen als gemeenschap, nieuwe leden te verwelkomen en hun culturele erfgoed te vieren.

Naast het doorgeven van de danspraktijk, werken ze aan **archiefvorming**: foto's en historische documenten worden gedigitaliseerd, kostuums zorgvuldig bewaard, en activiteiten en lessen stelselmatig gefilmd. De praktijk blijft ook zichtbaar en levend buiten de vereniging door optredens bij culturele evenementen, religieuze feesten, Europese festivals en internationale ontmoetingen.

INZENDER

Saki Sidiropoulos

LOCATIE

Rue des Étudiants 14b
1060 Brussel

THEMA

Muziek en podiumkunsten

TREFWOORD

#muziek #stem en zang #dans